

MAKT. Sissela Nordling Blanco menar att vi måste utmana vår egen självbild.

BILD: TANJILA AHMED

Granska sexismen i den egna rörelsen

■ **För att undanröja diskriminering och ojämlikhet måste vi utmana den nationella självbilden av Sverige som jämställt, öppet och tolerant. Men behöver också göra upp med sociala rörelser som tror sig vara befriade från maktstrukturer, skriver Fi:s talesperson Sissela Nordling Blanco.**

Sverige har länge marknadsförts som "världens mest jämställda land" och som ett land där respekt för mänskliga rättigheter råder. Det är förstås en falsk bild som upprätthålls genom osynliggörandet av historiskt förtryck och makthierarkier. Det som händer när en nation eller organisation utger sig för att vara befriad från problem som kan relateras till sexism, rasism, heteronormativitet eller otillgänglighet är att problemen

sopas under mattan. Ändå är det inte ovanligt att människor blir stötta när dessa problem påtalas hos de själva eller i deras organisationer. Det är som att den nationella självbilden och identifikationen med den sitter så djupt rotad att kritiken tolkas som ett personligt angrepp.

SEDAN SVERIGEDEMOKRATERNA kom in i riksdagen har de offentliga samtalen om rasism visserligen blivit fler. Problemet är att många samtal tenderar att reducera debatten till att handla om just Sverigedemokraterna, vilket leder till att rasismens faktiska omfattning förblir osynlig och oproblematiserad. Rasismen förläggas på några andra, medan den egna självbilden vaggas in i tron att den är undantagen den rasistiska strukturen. För att komma bort från detta förnekelsens död-läge där rasism alltid sker någon annanstans, i andra tider och rum än vi själva befinner oss, måste

vi börja med att granska just oss själva. Det behövs en uppgörelse med föreställningen om att rasism skulle vara en fråga om medvetna illvilliga handlingar. Hela den samhällsstruktur vi lever i är präglad av rasism. Det är inget man kan välja att vara befriad från, inte ens om man säger sig ha en antirasistisk agenda.

ANTIRASISM HANDLAR OM att förstå att vithet historiskt och i dagsläget ger makt. De personer som passerar som vita drar fördelar av ett rasistiskt samhälle. Om man erkänner att rasism bygger på en orättvis fördelning av makt och resurser

mellan människor som uppfattas som vita och människor som uppfattas som icke-vita, måste

STRUKTUR

"Om någon uppmärksammar en rasistisk eller sexistisk struktur är den enda sunda reaktionen att ta till sig kritiken."

en central del av antirasismens agenda handla om att omfördela makt och resurser mellan dessa grupper. Tar man rasismen på allvar måste man erkänna att folk får sina positioner för att de medvetet eller omedvetet har utnyttjat vithetsprivilegier. Tar man antirasism på allvar kan inte vita människor fortsätta att sätta agendan och besluta över resurserna. Detta gäller i högsta grad även sociala rörelser.

För sociala rörelser krävs det bland annat att man granskar den egna organisationen och

slutar förminska erfarenheter av rasism gjorda där. Kommentarer som "varför är du så arg?", "du överreagerar" eller "du måste ha missförstått" är vanliga härskartekniker som används för att förminska anti-rasistisk och feministisk kritik. Om någon uppmärksammar en rasistisk eller sexistisk struktur är den enda sunda reaktionen att ta till sig kritiken. Inte att slå ifrån sig, försöka komma med bortförklaringar eller hot om förlorad motivation.

ANTIRASISMEN FÖRLORAR

sitt syfte om den slutar ställa kritiska frågor. Därför måste en kontinuerlig uppgörelse föras på alla samhällets områden mot rasism och sexism, inklusive i "progressiva" sociala rörelser.

SISSELA NORDLING BLANCO
TALESPERSON FEMINISTISKT INITIATIV
OCH REDAKTÖR FÖR INTERFEMS "MAKT-
HANDBOK FÖR UNGA FEMINISTER SOM
(BE)MÖTER RASISM OCH SEXISM"
I FÖRENINGSLIVET"